

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

ASSOCIACIÓ DE MUNICIPIS PER LA MOBILITAT I EL TRANSPORT URBÀ

Associació de Micropobles de Catalunya

Àrea de Barcelona
Autoritat del Transport
Metropolità

AJUNTAMENT DE
L'ESTANY

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una
solució a la mobilitat al món rural

Com es finança el TAD?

Sergi Martínez-Abarca Espelt

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

L'ATM i els serveis TAD

Planificació

Es planifica a nivell supramunicipal la mobilitat de persones i mercaderies en l'àmbit territorial de la SIMMB.

Plans directors de:

- Mobilitat (pdM) > en redacció
- Infraestructures (pdI)

> Incorporació de Pla de Serveis TP

ATM té competència "només" del TRAM per delegació de la Generalitat

Integració

Integració tarifària dels sistemes de transport públic que estan dins el STI.

Política tarifària

Marca les tarifes
Defineix els títols integrats
Defineix el marc territorial

T-mobilitat (& T-mobCat)

Nou sistema tecnològic comú
Nou sistema de mobilitat (PIM)
Nou sistema de informació (CGIM)

Finançament

L'ATM actua com a ròtula financera del sistema del transport públic integrat:

INGRESSOS

- Rep aportacions administracions
- Rep ingressos tarifaris

DESPESES

- Reparteix en funció de les necessitats dels operadors i administracions, en el marc de contractes programa i del contracte marc de finançament.

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una
solució a la mobilitat al món rural

El TAD dins de la planificació (pdM)

...és el que fem quan *no surt a compte* posar una línia regular

...és una eina planificada per garantir accessibilitat i equitat territorial, per combatre la pobresa del transport en àmbits territorials de baixa densitat com per exemple els micropobles.

Mentre que el transport públic regular ofereix "igualtat" (la mateixa ruta per a tothom), **els serveis TAD ofereixen "equitat"** (un servei adaptat a qui realment el necessita).

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una
solució a la mobilitat al món rural

El TAD dins de la planificació (pdM)

Eina planificada per garantir accessibilitat i equitat territorial

Densitat i estructura territorial

Micropobles

Població dispersa

Demanda irregular en el temps i l'espai

pdM 2020-2025

Dret a l'accés

Cohesió territorial

Eficiència global del sistema

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

El TAD dins de la planificació (pdM)

El TAD no substitueix el transport regular, sinó que:

- Alimenta els eixos estructurants
- Resol la primera/darrera etapa del desplaçament
- Permet una xarxa més eficient amb menys km en buit

El **TAD** permet **optimitzar la xarxa** global, **evitant sobreoferta estructural** en zones de baixa demanda i **reforçant** els corredors de principal demanda.

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

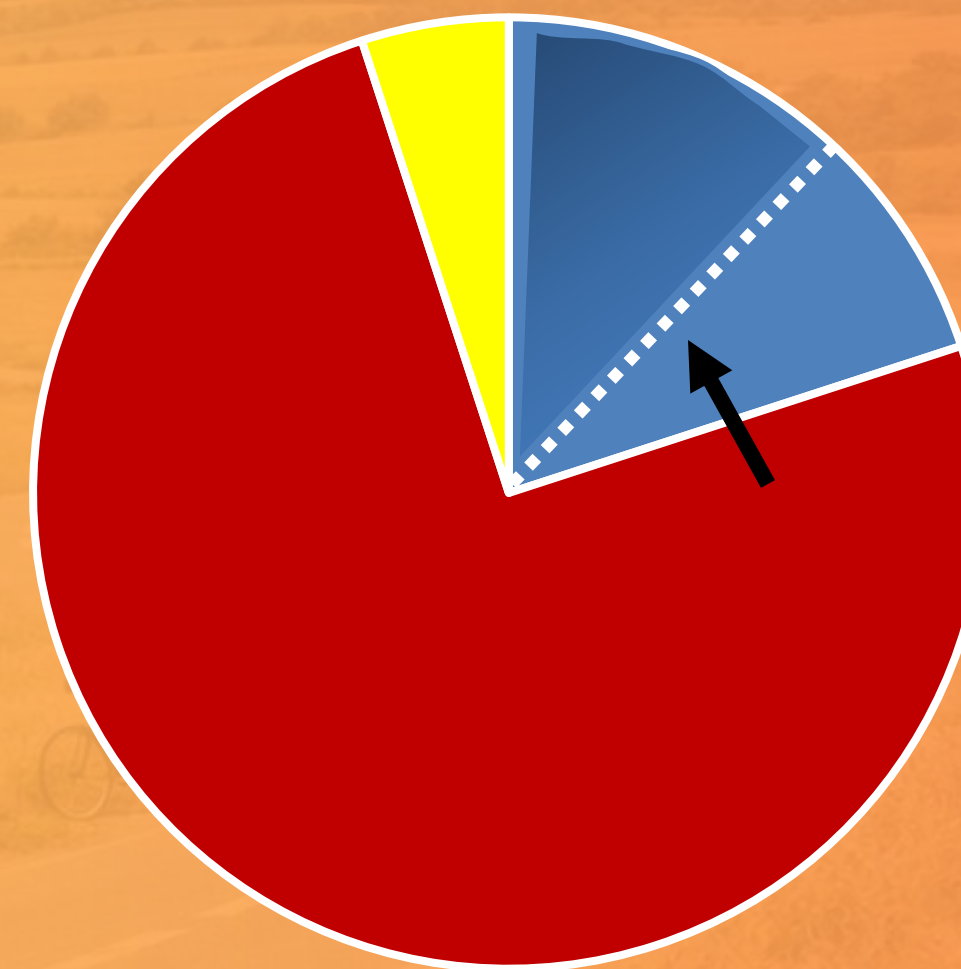
Finançament del TP

Qui paga el transport públic?

1. Persones usuàries
2. Administracions públiques
3. Altres mecanismes

→ El servei TAD té menys ingressos de les persones usuàries i major aportació de les administracions públiques que el transport públic convencional.

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

- Persones usuàries del servei
- Administracions públiques
- Altres fonts

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

Sinèrgies entre el TAD i el TP regular

	Fix	Variable
Recorregut	●	●●●●
Parades	●●	●●
Horaris	●●●●	●

Variable

Fix

Variable

Fix

Parades

Horaris

Itinerari

Reserva

Preu

Parades

Itinerari

Horaris

TAD

TP regular

Els TAD tot i ser flexibles (amb el temps) tenen un servei recorrent (fix)

Sinèrgies entre el TAD i el TP regular

Potencial ús del TAD segons el motiu i l'edat

	< 18	Adults	Gent gran	PMR	- recursos
Motius Ocupacionals	●	●	●	●	●
Salut (cures)	●●●●●	●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●
Compres	●	●	●●●●●	●●●●●	●●●●●
Oci	●●●●●	●	●●●●●	●●●●●	●●●●●
Altres serveis	●●●●●	●	●●●●●	●●●●●	●●●●●

Els serveis TAD tot i ser flexibles (quan va passant el temps) tenen part d'un servei recorrent (fix)

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

Sinèrgies entre el TAD i el TP regular

TAD en lloc de TP regular > Optimitzem els costos del sistema

S'evita

- Línies regulars amb ocupació molt baixa
- Km comercials poc eficients

S'alliberen recursos per

- Reforçar corredors estructurals
- Millorar freqüències on hi ha demanda real

Els TAD abarateix el sistema global, encara que el servei sigui més subvencionat

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

Sinèrgies entre el TAD i el TP regular

Quan solen ser eficients els dos sistemes?

TAD

Baixa densitat de població

Demanda dispersa i/o intermitent

Necessitat de cobertura territorial

Transport regular

Corredors amb població (potencial)

Demanda estructurada i previsible

Existeixen economies d'escala

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

Sinèrgies entre el TAD i el TP regular

Integració tarifària i de finançament

TAD integrats

Permeten tarifes alineades amb la xarxa existent

Estar dins del sistema STI

Permeten

Entendre'l com TP i no assistencial

Finançar-lo en el marc de la mobilitat (contractes programa)

Els TAD no és un servei diferent al regular en la mesura que **és una manera diferent de prestar el transport públic** dins del **mateix sistema legal i financer**

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

Sinèrgies entre el TAD i el TP regular

Costos dels dos sistemes

Transports regulars

€/vehicle – km realitzat

€/hora de servei

Personal (conductors, operació)

Energia (combustible, electricitat)

Manteniment | Infraestructura

Material mòbil (amortització)

Estructura (gestió, TIC,...)

TAD

€/viatge

Cost basat en: - trajecte: promig (km,preu) o trajectes fets

- el preu quilomètric: fix (€/km) o tarifa

- la disponibilitat: promig o altres factors

- opció híbrida: disponibilitat, llindars,...

Plataforma tecnològica

Integració amb prestadors del servei

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

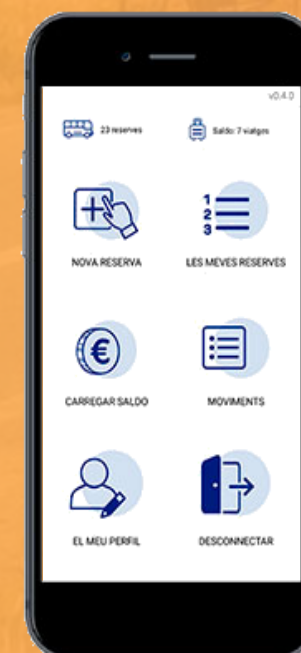
El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

Sinèrgies entre el TAD i el TP regular

Factor diferencial

Les **plataformes** (softwares) permeten l'**optimització dinàmica de rutes** dels serveis TAD i per tant "**s'obtenen xarxes més eficients i amb menys km en buit**".

Tot i existir per a la gestió, cal incorporar centres d'atenció telefònica, per evitar la bretxa digital en una demanda on la gent gran són un dels col·lectius potencials.

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

KPIs de seguiment

Eficiència econòmica

€/viatge

Costos total / Total viatges

€/vehicle-km

Costos operatius / Vehicle . km

% Cobertura

Tarifària

Ingressos tarifaris / Costos operatius

Demanda*

Potencials usuaris / Total població

Grau compactació

Mitjana persones / viatge

Productivitat servei

Viatgers / veh.km

Total > viatgers / Vehicle . km

Viatgers / hora

Total > viatgers / hora de servei

Subvenció

Per viatge

(Costos totals / total viatges) –
Ingressos per viatge

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

Sinèrgies entre el TAD i el TP regular

Ingressos tarifaris segons el sistema

Transports regulars

Tarifa integrada (integrat a un STI)

Tarifa títol propi (operador, ens locals)

Títol integrat gratuït (p.e. T-16)

Títol integrat bonificat (p.e. T-jove)

Tarifació social (T-metropolitana,...)

TAD

Gratuïtat

Tarifa (no integrada) fixa o variable segons:

- Distància
- Temps (durada) o segons dia-nit
- Grau ocupació (servei compartit)
- Antelació de reserva

Tarifa STI (amb o sense suplement)

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una
solució a la mobilitat al món rural

El TAD es finança principalment des de polítiques públiques de mobilitat

(Departament de Territori, Consells Comarcals, AMB i Municipis)

Exemples: clic.cat, TAD Berguedà, Flexitransport, taxis, TMB,...

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una
solució a la mobilitat al món rural

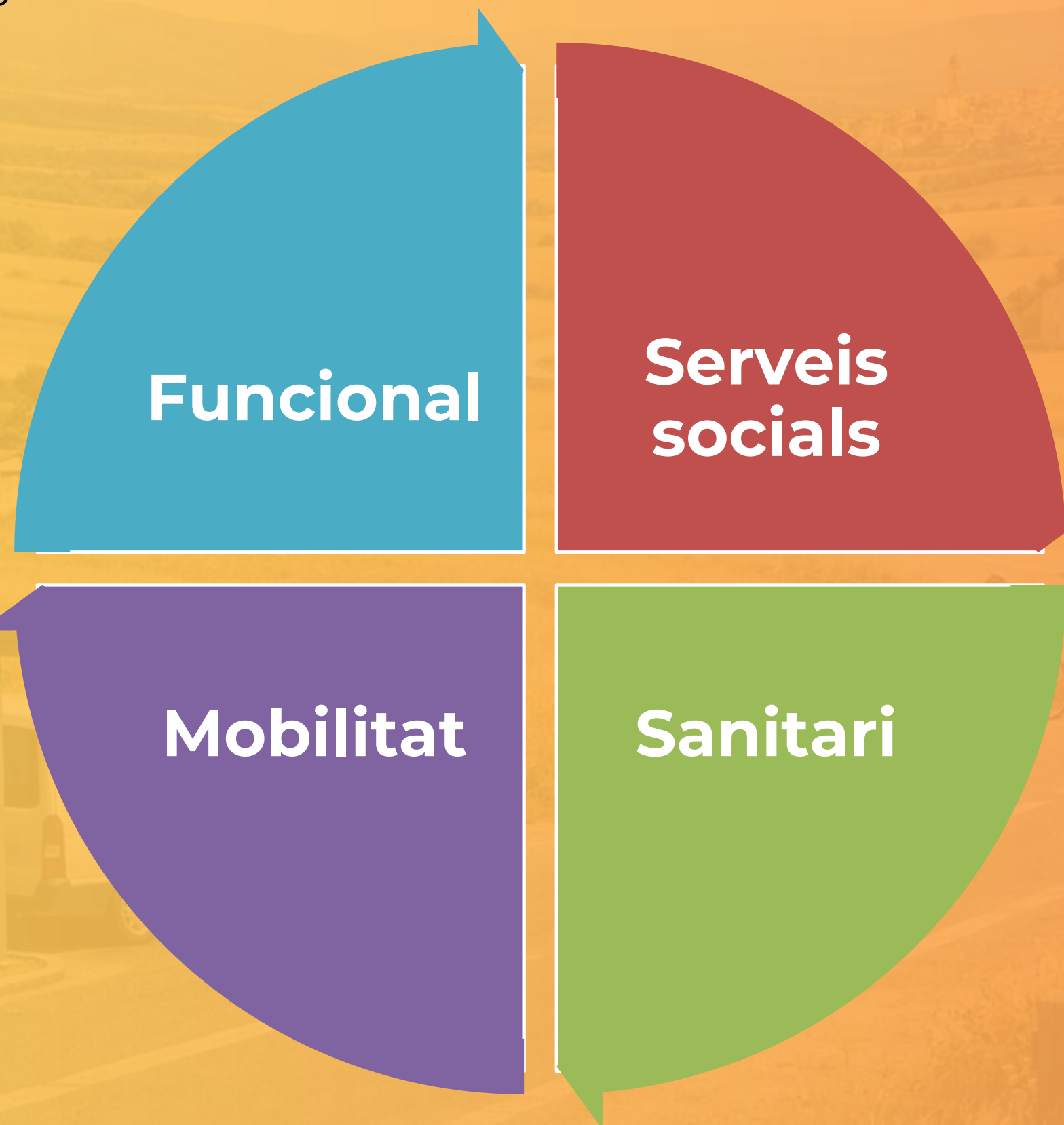
Oportunitats per a finançar el TAD als micropobles

Altres perspectives i exemples de casos d'ús

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una solució a la mobilitat al món rural

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una
solució a la mobilitat al món rural

Perspectiva social: serveis municipals orientats a
col·lectius vulnerables i accés a serveis bàsics

Ajuntament, Serveis socials, Policia local

Sant Cebrià de Vallalta, Sant Feliu de Buixalleu, Fogars de la Selva, Sant Iscle de Vallalta

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una
solució a la mobilitat al món rural

Perspectiva funcional: serveis de mercat

Consell Comarcal de La Garrotxa

Mercat d'Olot: Batet, Mieres, Oix.

Mercat de Besalú: Maià de Montcal, Beuda.

Mercat de les Planes d'Hostoles: Sant Aniol de Finestres.

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una
solució a la mobilitat al món rural

Perspectiva sanitària: accés al CAP

Ajuntaments

Servei de Sant Pere de Vilamajor al CAP de Sant Antoni de Vilamajor.

Altres vies de finançament

- **Participació ciutadana:** Riells i Viabrea (+ Participació ciutadana)
- **TAD + transport escolar:** La Segarra (+ Educació)
- **TAD Parcs Naturals:** PN del Montseny, PN de Sant Llorenç del Munt i l'Obac (+ Diputació de Barcelona)

Jornada tècnica

L'Estany, 16 d'abril de 2026

El transport a demanda (TAD), una
solució a la mobilitat al món rural

Gràcies!

Sergi Martínez-Abarca Espelt

ASSOCIACIÓ DE MUNICIPIS PER LA
MOBILITAT I EL TRANSPORT URBÀ

Associació de Micropobles de Catalunya

Àrea de Barcelona
Autoritat del Transport
Metropolità

AJUNTAMENT DE
L'ESTANY